

ΣΕΛΗΝΗ ΦΑΕΙΝΗ

Λαμπερό κι αινιγματικό, ωφέλιμο αλλά επικίνδυνο το φεγγάρι ήταν αναπόσπαστα δεμένο με τη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Το αντιλαμβάνονταν λογικά, παρατηρούσαν τον κύκλο του και όριζαν με βάση τη γέμιση και τη χάση του τις θρησκευτικές γιορτές και τις θυσίες. Στην τέχνη όμως και τη λογοτεχνία δημιούργησαν έναν ολόκληρο κόσμο γύρω από αυτό. Η Σελήνη ήταν μία όμορφη, λαμπερή γυναίκα, αδελφή του Ήλιου και της Ηούς (Αυγής) που διέσχιζε τον ορίζοντα πάνω σε άλογο ή άρμα. Όπως και τα αδέρφια της, αναδύονταν από τα νερά του Ωκεανού που περιέβαλλε τη γη, φώτιζε τη νύχτα των ανθρώπων και μόλις ολοκλήρωνε το ταξίδι της, βυθιζόταν ξανά μέσα στο νερό.

Στη Φειδιακή τέχνη του Παρθενώνα η εικόνα αυτή βρίσκει την τέλεια έκφρασή της, δίνοντας κοσμικές διαστάσεις σε μεγάλες στιγμές. Στο ανατολικό αέτωμα τα άρματα των δύο άστρων, του Ήλιου που αναδύεται από τα κύματα του ωκεανού και της Σελήνης που βυθίζεται, δείχνουν ότι η γέννηση της θεάς Αθηνάς έγινε την αυγή.

Αλλά και στις μετόπες της βόρειας πλευράς του ναού που εικόνιζαν τον Τρωϊκό πόλεμο, η Σελήνη εμφανίζεται επάνω στο άλογο της (μετόπη 29).

Η Σελήνη δεν έγινε αντικείμενο επίσημης λατρείας στην Ελλάδα της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (6ος - 4ος αι. π.Χ.). Ωστόσο στη λαϊκή συνείδηση ήταν συμπαραστάτης των ερωτευμένων γυναικών, αρωγός στις μαγικές τελετές αλλά και οiwνός καταστροφών στην έκλειψή της. Στο καινούριο φεγγάρι, τη νομηνία, οι Αθηναίοι ανέβαιναν στην Ακρόπολη για να παρακαλέσουν τους θεούς για την ευημερία της πόλης και των ίδιων, ενώ στο φως της πανσελήνου, τη διχομηνία, γίνονταν νυχτερινές τελετές σε σημαντικές γιορτές της πόλης.

